

Ebben a rovatban a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára /MÜEK/ beszámolókat, tudósításokat, módszertani tanácsokat stb. közöl a műszaki felsőoktatási könyvtárhálózat számára. Kérjük a műszaki egyetemi könyvtárosokat, hogy közleményeiket a MÜEK hálózati és módszertani csoportjának megküldeni sziveskedjenek.

027.7/047.1/

A MISKOLCI NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁNAK FEJLŐDÉSE

GONDOK ÉS EREDMÉNYEK

A "Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója" 1961. évi 5. számában rövid írás keretében foglalkoztunk a Nehézipari Műszaki Egyetem súlyos könyvtári gondjaival. Az egyetem állami és pártvezetése annak idején az általános egyetemfejlesztési célkitűzések kapcsán fordította figyelmét a könyvtárra. Az elmúlt év novemberében az új könyvtárvezető javaslatára a Művelődésügyi Minisztérium megbízásából a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtára /a műszaki felsőoktatási hálózat központja/ irányítása alatt egy kiváló szakemberekből álló bizottság tárta fel az egyetemi könyvtárügy helyzetét, amelynek alapján a kibontakozás megindult.

Hazánk szocialista iparának mind lendületesebb építése, a termelés műszaki színvonalának fokozott emelése, a két világrendszer gazdasági versengésében való tisztességes helytállás egyetemünkötől is évről-évre több és jobb mérnök kibocsátását sürgeti. Államunk erejéhez mérten mindent megtesz annak érdekében, hogy a miskolci egyetem növekvő feladatainak ellátásához jelentős anyagi eszközöket használhasson fel. A második 5 éves terv végére befejezik az egyetem építésének első lépcsőjét. A tervidőszakban az egyetem oktatási és

hivatali épületeire, továbbá kommunális és szociális létesítményeire mintegy 225 millió Ft-ot költ kormányzatunk. Ezzel egyidőben a hallgatóság létszáma is emelkedik, sőt bizonyos mértékben megelőzi a beruházások menetét. Az 1961/62. tanév végén a nappali hallgatók száma 1642, a levelezőké 609 volt. A most induló oktatási év elején már mintegy 3000 hallgató kezd, illetőleg folytatja egyetemi tanulmányait, közülük a nappali hallgatók aránya megközelítőleg 66 %. A mennyiségi fejlődés mellett az oktatási reform végrehajtása is ezekre az évekre esik.

Az Országos Széchényi Könyvtár építése után a miskolci egyetem a színhelye hazánk második legnagyobb könyvtári beruházásának. Az aulával közös tömbben felépítésre kerülő könyvtárra több mint 20 millió Ft áll rendelkezésre. Már önmagában ez a tény is igazolja az egyetemi könyvtár funkciójának fontosságát.

Az elmúlt egy év során kibontakozott fejlődési tendencia minden egyes mozzanatánál döntenünk kellett: merre és milyen módon vigyük előbbre könyvtárunk jövőjét. Járjuk-e tovább a hagyományos utakat, dolgozzunk-e tovább azokkal a hagyományos eszközökkel, amelyek egyetemi könyvtárainkban évtizedek alatt meghonosodtak, vagy új utakat keresve lépünk-e túl rajtuk. A korszerű igények az utóbbi választás mellett szóltak, és munkánk közben mindinkább bebizonyosodott, hogy elődeink fáradozásainak tiszteletben tartása mellett, főleg az alábbi területeken kell hathatós erőfeszítéssel tovább jutnunk:

1. A hallgatóságot hozzá kell segíteni a kutatási források és módszerek megismeréséhez;
2. Az egyetemi oktatás és kutatás számára a hagyományos bibliográfiai szolgáltatás mellett vagy helyette korszerű műszaki tájékoztatási tevékenységet kell létrehozni;
3. A tanszéki és intézeti könyvtárak számára mindennemű könyvtári rutinmunkát el kell végezni, hogy az oktatók és kutatók idejét ne vonjuk el érdemi munkájuktól.

Egy évvel ezelőtt könyvtárunkon belül még semmilyen szervezeti egység nem működött, s a könyvtár létszámhelyzete is meglehetősen rossz volt. A Művelődésügyi Minisztérium nem egészen egy év alatt 5 új státuszshellyel és több 10 ezer Ft állományon kívüli béralap felhasználásának engedélyezésével támogatta könyvtárunkat. Így kerülhetett sor a szervező munka megkezdésére, aminek keretében a fenti feladat ellátására két osztályt szerveztünk. A rugalmasabb ügyvitel érdekében egy osztállyá vontuk össze a gyarapítás és feldolgozás valamennyi résztvevőjét; a már korábban létrehozott olvasószolgálati és tudományos osztály a hozzátartozó filmlaboratóriummal pedig mindennemű irodalomszolgáltatási funkció ellátására hivatott.

A korábbi egy osztályvezetői státusszal szemben ezidőszent egy igazgatói, egy osztályvezetői és két osztályvezetőhelyettesi, valamint egy csoportvezetői állással rendelkezünk.

Külön említjük meg, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára konkrét munkaterületeken számos tanácsot, szakmai útmutatást adott, könyvtárunkat törekvéseiben messzemenően támogatta.

Nem állíthatjuk természetesen azt, hogy könyvtárunk kollektívája az elmúlt rövid egy év alatt csak eredményeket halmozott, s ma már minden terület rendeződött. Erre előreláthatólag csak hosszú évek munkájával kerülhet sor. Mindaddig főleg a nyugodt munka feltételeinek megteremtésével, a munkafolyamatok kialakításával töltöttük az időt. Miután ezeken tuljutottunk, láthattunk csak a könyvtári munka mélyebb elemzéséhez. Talán külön csak az olvasószolgálat munkája érdemel említést, ahol az eredmény kiugró, és egyúttal tartalmasnak, időt állónak is ígérkezik. A 30 %-kal felemelt éves tervet alig fél év alatt a látogatók számát tekintve 92 %-ra, a könyvforgalmat tekintve 83 %-ra teljesítette az olvasószolgálat.

A még előttünk álló feladatok súlyosak, valódi nehézségük csak megoldásuk közben bontakozik ki. Erről és eddig végzett munkánk eredményeiről, gyengéiről adunk számot az itt következő cikk-mozaisokban.

ZSIDAI József

ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS

Könyvtárunk a bányászati és kohászati irodalom tudományági szakkönyvtára. Ebből a feladatából következik, hogy a gyűjtőkörébe tartozó irodalmat lehetőleg a teljesség igényével kell gyűjtenie. Ezt a magyar, szovjet és népi demokratikus irodalomnál többé-kevésbé sikerül megvalósítani, a tőkés szakkönyveknél pedig csak válogatással dolgozhatunk. Az egyéb egyetemi igényeket /gépészet, alaptudományok stb./ csak megszorításokkal tudjuk kielégíteni, kivéve a tankönyveket, amelyekkel teljes mértékben el kell látnunk a könyvtárhoz forduló hallgatókat.

A Központi Könyvtár a devizaigényes könyvek esetében egyeztetési a tanszéki és könyvtári rendeléseket, és a párhuzamos rendelésekre felhívja a tanszékek figyelmét. A szorosan vett gyűjtőkörbe tartozó műveken kívül könyvtárunknak a hallgatók művelődési igényeit is ki kell elégíteni, és a könyvtár dolgozóinak továbbképzését is elő kell segítenie. Ezért beszerzünk még ideológiai, könyvtartudományi, szépirodalmi, zenei, képzőművészeti stb. alapvető műveket is. Az előző évekhez képest a szerzeményezési munkában fejlődést értünk el. Az állománygyarapítási munka hiányosságainak megszüntetésére a következő intézkedések történtek: a beszerzés folyamatosságának biztosítása érdekében az irodalomfigyelést kiosztjuk a könyvtár több